

Gruvedrift på havbunnen

Grønne midler og midler til innovasjon i statsbudsjettet kan ikke benyttes til utgifter tilknyttet gruvedrift på havbunnen. Gruvedrift på havbunnen er ***ikke en grønn industri***, da det ikke finnes tilstrekkelig kunnskap for å dokumentere at man kan omgå betydelig risiko for stor negativ naturpåvirkning. Eksempelvis har EUs investeringsbank ekskludert havbunnsmineraler fra sine investeringer på grunn av negativt klima- og miljøavtrykk. Havbunnsmineraler er heller ikke inkludert i EUs taksonomi, noe som kan begrense tilgang til støtte eller kapitalmarkeder. Høye kostnader, stor usikkerhet i lønnsomhet og manglende forankring av havbunnsmineraler innenfor det grønne skiftet gir svært svakt grunnlag for statlig støtte til havbunnsmineraler.

Når hverken teknologi eller mineralene kan klassifiseres som grønne, og heller ikke er tilstrekkelig behovsprøvd mot det grønne skiftet, mener WWF det vil være problematisk at staten på dette grunnlag å velge ut en "næringsvinner" som skal tilgodesees med betydelige økonomiske midler når det er såpass stor usikkerhet om fordelene. WWF mener dette da kan fortrenge tiltak og mulighetsrommet i andre deler av økonomien. Da er det bedre at midlene går til faktiske grønne næringer som er en del av løsningen på det grønne skiftet.

Verbalforslag: Mineralvirksomhet på havbunnen utelukkes som støtteberettiget under gjeldende budsjettposter som omhandler regjeringens satsning på grønn omstilling gjennom Norges forskningsråd, **Kap 920 med Post 70, Post 71 og Post 72**, Grønn plattform, **Kap 2421 Post 75**, og også utelates fra investeringsmandatet til Nysnø, **Kap 953**.

Kunnskapsløft for havet

Satsningen på havvind er blant regjeringens største industrisatsninger siden vi begynte med olje- og gassvirksomhet i Norge, og det som vil avgjøre naturfotavtrykket fra denne satsingen er plassering av anlegg og gode avbøtende tiltak. God naturkartlegging og forskning om effekter er en forutsetning for å oppnå ansvarlige prosjekter, og Stortinget har vedtatt at «utbygging og drift skal gjøres på en måte som sikrer svært lav eller positiv samlet naturpåvirkning over tid».

Medlemsorganisasjonene i Energidepartementets sameksistensgruppe har samlet inn informasjon om hva som *minimum* må avsettes i 2025 budsjettet for å kunne oppfylle vedtak tilknyttet ansvarlige prosjekter, og det vil kreves minst 154 mill. kr totalt i tilleggsmidler til Mareano og minst 52 mill. kr i økning til Havforskningsinstituttet. Likevel er der ingen tilleggsbevilgninger øremerket for naturkartlegging av aktuelle havvindområder og det er derfor uklart hvilke midler som skal gå til naturkartleggingen og til hvem i Energidepartementets budsjett. Siden driftsutgiftene for Norges geologiske undersøkelser og Havforskningsinstituttet i Mareano-programmet skal gå over budsjettet hos Nærings- og fiskeridepartementet ber derfor WWF om at de nødvendige midlene sikres her.

I tillegg havvindsatsingen, får Havforskningsinstituttet stadig flere andre nye arbeidsoppgaver. Dette krever derimot en større satsing på havforskning enn forslaget i statsbudsjettet legger opp til. Havforskningsinstituttet har også allerede varslet et kutt på 10 prosent i sine lønnskostnader de neste årene i en tid der vi trenger styrket forskningskapasitet, ikke mindre. En styrking av Havforskningsinstituttets budsjett er derfor avgjørende både for å reversere varslede svekkelse av

instituttets kapasitet og for heller å styrke denne til å kunne levere råd i tråd med en ansvarlig havforvaltning.

Budsjettforslag: Norges geologiske undersøkelser styrkes til sitt arbeid for naturkartlegging av havbunn i potensielle havvindområder gjennom Mareano, **Kap. 905, post 01: + 14,5 mill.**

Budsjettforslag: Havforskningsinstituttet styrkes for å kunne levere faglige råd i tråd med både eksisterende og økt satsing på havnæringer i norske farvann, inkludert for havvindområder gjennom Mareano (14,5 mill.) og naturkartlegging av liv i vannmasser og forskning på effekter fra havvind (52 mill. kroner), **Kap. 923, post 01, post 22 og post 45: + 250 mill. totalt**

CO₂-avgift for fiskeriflåten

Fiskeriflåten må videreutvikles til å kunne drives i tråd med klimamålene i Paris-avtalen og bør ikke gis en styrket kompensasjon for 2025 gjennom CO₂-avgiften. Tilsvarende bør den spesifikke CO₂-avgiften for reketrål avvikles helt for 2025.

Budsjettforslag: Tilskudd til kompensasjon for CO₂-avgift i fiskeriflåten holdes på 2024 nivå, **Kap. 919, post 73: - 153,6 mill.**

Budsjettforslag: Tilskudd til kystrekeflåten avvikles, **Kap. 919, post 77: - 23,2 mill.**

Statens eierskap må utøves i tråd med 1.5-gradersmålet

I eierskapsmeldingen (Meld. St. 6 *Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap*) er hensynet til bærekraft i statens mål som eier tydeliggjort og forsterket. For selskaper som opererer i konkurranse med hverandre, det vil si Equinor, er statens mål endret til: «*Høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer*».

Videre står det i meldingen (kap. 12.2): *Gjennom å stille tydelige forventninger til selskapene ønsker staten å bidra til å nå statens mål som eier på en bærekraftig måte. Dette forutsetter at selskapene balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold uten å redusere muligheten for at kommende generasjoner kan få dekket sine behov.*

Equinor sine investeringsplaner, spesielt selskapets prosjekter i utlandet, samsvarer ikke med statens mål om høyest mulig avkastning over tid uten å redusere muligheten for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. En aktiv statlig eierskapsoppfølging i tråd med Parisavtalen må være en av hovedprioriteringene for Nærings- og fiskeridepartementet.

Verbalforslag: Statsbudsjettet bør i hovedprioriteringene for 2025 innlemme aktiv statlig eierskapsoppfølging for å sørge for at selskaper setter troverdige mål og iverksetter tiltak for absolutt reduksjon i klimagassutslipp på kort og lang sikt i tråd med Parisavtalen, og rapporterer om måloppnåelse i tråd med eierskapsmeldingen (Meld. St. 6). Dette må inkludere utslipp i hele verdikjeden.

Miljøskadelige subsidier i skogbruket

Norge har forpliktet seg til å identifisere og fase ut miljøskadelige subsidier. Likevel bevilges det årlig midler til tiltak i skogbruket som er skadelige for naturmangfoldet. Subsidier til infrastruktur bidrar til å øke hogst i skog som ikke er økonomisk drivverdig og ikke har blitt hogget tidligere, hvor det være store naturverdier. Veibygging fører og til like mye avskoging som bygging av boliger og fritidsboliger til sammen. Gjødsling av skog er skadelig for artsmangfoldet og kan føre til økt avrenning og økte klimagassutslipp. Tiltakene må fases ut og erstattes med klima- og naturvennlige skogbrukstiltak under samme poster.

Budsjettforslag: Omprioritere miljøskadelige skogbrukssubsidier under **Kap. 1149, post 71, Kap. 1149, post 73 og Kap. 1150, post 50: totalt + 366,7 mill.**

Verbalforslag: Alle miljøskadelige skogbrukstiltak erstattes med klima- og miljøvennlige skogbrukstiltak. Alle karbonlagre inkluderes, og hensyn til klima og miljø likestilles ved utvelgelse av klimatiltak i skogbruket.

Fleralderskogbruk som fremtidsrettet nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Skog som økosystem skårer lavt på tilstand for naturmangfold i den norske naturindeksen. Flatehogst og planting etter hogst skaper et forenklet skogsmiljø med redusert naturmangfold. En økt satsning på fleralderskogbruk vil bidra til å redusere både tap av naturmangfold og skadeomfang ved naturkatastrofer, og redusere risikoen for vindfall, insektskader og økonomisk tap for skogeier og samfunnet. Pilotordningen for fleralderskogbruk må derfor videreføres og utvides.

Budsjettforslag: Tilskuddsordningene for fleralderskogbruk videreføres og styrkes, **Kap. 1149, post 52 (Forsøk fleralderskogbruk): + 10 mill. og Kap. 1149, post 75 (Kurs fleralderskogbruk): + 10 mill.**

Verbalforslag: Utvikling av fleralderskogbruk i skoger hvor det er brukt åpne hogstformer etter 1940 inkluderes som et formål under verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket, **Kap. 1149.**